

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/107/2019
Identifikačné číslo spisu: 8706200430
Dátum vydania rozhodnutia: 31. marca 2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8706200430.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudkýň JUDr. Viery Petrikovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcov 1/ W. G., bytom A., O. XXXX/XX, 2/ M. C., bytom A., D. XXXX/XX, 3/ O. G., bytom A., O. XXXX/XX, 4/ V. G., bytom A., O. XXXX/XX, všetci zastúpení spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. SIDOR, s. r. o., so sídlom v Poprade, Zdravotnícka 4373/6, IČO: 36 866 156, proti žalovaným 1a/ O. G., bytom A., F. XXXX/XX, 1b/ W. Š., bytom A., Z. XXXX/XX, 1c/ N. F. Š., bytom A., M. XXXX/XX, 1d/ L. A. G., bytom A., Č.Á. XXXX/XX, 2/ T. G., bytom A., H. XXXX/XX, 3/ N. U. G., bytom A., X. XXXX/XX, zastúpenému JUDr. Andrejom Patakym, advokátom so sídlom v Kežmarku, Hlavné námestie 2, 4/ U. N., bytom A., H. XXXX/XX, o určenie neplatnosti dohody o vyporiadaní dedičstva a iné, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 11C/4/2006, o dovolaní žalovaného 3/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 27. marca 2018 sp. zn. 21Co/176/2017, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcom priznáva náhradu trov konania proti žalovanému 3/ v celom rozsahu.

O d ô v o d n e n i e

1. Okresný súd Poprad (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) v poradí druhým rozsudkom zo 7. októbra 2014 č. k. 11C/4/2006-656 určil, že dohoda žalovaných 1/ až 4/, ktorá je súčasťou osvedčenia o dedičstve po neb. poručiteľovi M. G., nar. XX. Z. XXXX, zomr. dňa XX. Z. XXXX, spísanom na notárskom úrade O. P. A. ako súdneho komisára pod č. k. 19D/67/2003, Dnot 129/2003, ktorej predmetom sú nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k. ú. Z. Z., a to parcely registra E, parcela č. XXX/X orná pôda o výmere 30 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 5 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 2860 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 2884 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 2689 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 3786 m², parcela č. XXX orná pôda o výmere 2419 m², parcela č. XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 813 m², parcela č. XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 775 m², parcela č. XXXX/X trvalý trávny porast o výmere 29 m², parcela č. XXXX trvalý trávny porast o výmere 440 m², parcela č. XXXX orná pôda o výmere 2213 m², parcela č. XXXX orná pôda o výmere 2165 m², parcela č. XXXX orná pôda o výmere 828

m2, parcela č. XXXX orná pôda o výmere 2820 m2, parcela č. XXXX orná pôda o výmere 4903 m2 na podiel poručiteľa po B2 v 1-ici zo dňa 8. júna 2003 je neplatná v tej časti, ktorou žalovaný 3/ U. G. nadobudol vlastnícky podiel vo veľkosti 1/5 bez povinnosti vyplatiť syna poručiteľa M.D. G., nar. X. O. XXXX. Ďalším výrokom súd určil, že právny úkon, a to splnomocnenie zo dňa 6. júna 2003, ktorým M. G., nar. X. O. XXXX, bytom A., Z. Z., N. XXXX/XX splnomocnil žalovaného 3/ U. G., aby ho zastupoval pri prejednaní dedičstva po neb. M. G. v dedičskej veci vedenej pred notárskym úradom O. P. A. - notárky z Popradu pod č. k. Dnot 129/2003, je neplatný. V prevyšujúcej časti súd návrh zamietol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že o nich rozhodne do 30 dní po právoplatnom rozhodnutí vo veci samej.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) po predchádzajúcom zrušení rozsudku uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2017 sp. zn. 7Cdo/94/2017, rozsudkom z 27. marca 2018 sp. zn. 21Co/176/2017 rozsudok okresného súdu ako správny potvrdil s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti (výrok II.); odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti odmietol (výrok I.). Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a vyvodil z neho správne právne závery. Uviedol, že z obsahu spisu je nepochybné, že žalobcovia sa domáhajú určenia neplatnosti vyššie uvedených právnych úkonov dôvodiac, že došlo k sfalšovaniu podpisu M. G., toho času nebohého. Za účelom zistenia skutkového stavu súd prvej inštancie nariadil znalecké dokazovanie, ktoré bolo následne podrobené kontrolnému znaleckému dokazovaniu. Súdny znalec O. D. v znaleckom posudku č. 16/2007 vyjadril záver, že pisateľom podpisu S nie je M.Á. G.. Sporný podpis S je falzifikát, kreovaný neznámou osobou. V trojstupňovej škále hodnotenia súdny znalec vyslovil stupeň - jednoznačnosť. Kontrolným znaleckým posudkom č. 97/2008 Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline bol stanovený záver cit.: „Sporný podpis vyhotovený k priezvisku ‚G.‘ obsiahnutý na origináli písomnosti ‚Plnomocenstvo‘ datovanej 06. 06. 2003 nie je pravým podpisom M. G.. Sporný podpis vyhotovený k priezvisku ‚G.‘ obsiahnutý na origináli písomnosti ‚Plnomocenstvo‘ datovanej 06. 06. 2003 vyhotovil U. G.“ Odvolací súd skonštatoval, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol návrh na doplnenie dokazovania ďalším kontrolným znaleckým posudkom, sú jeho závery správne. V tejto súvislosti poznamenal, že zákon neustanovuje predpoklady pre nariadenie kontrolného znaleckého posudku a ponecháva to na úvahe súdu. Jeho vypracovanie prichádza do úvahy predovšetkým vtedy, ak má súd pochybnosti o správnosti vypracovaného znaleckého posudku. Záleží však vždy na konkrétnych okolnostiach prípadu a na úvahe súdu, či sa vzniknuté pochybnosti podarí odstrániť alebo nie. Súd prvej inštancie v predmetnom konaní uvedený záver v znaleckom posudku hodnotil v kontexte všetkých okolností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z týchto dôvodov ani odvolací súd nepovažoval dôvod spochybnenia znaleckého posudku (závislosť na alkohole) za dostatočný, keďže riešiteľ znaleckej úlohy pred súdom ozrejmil relevanciu a znaky intoxikácie autora podpisu, ktoré však v predmetnom prípade odmietol. Konštatovanie a záver, že podpis je vyhotovený v určitých častiach širokým rozmachom a švihom, čo je dôležité bez prerušenia písacieho pohybu, je v priamom rozpore so sprievodnými javmi intoxikovaných autorov podpisu, ktoré sú sprevádzané trasom, častým prerušením písacieho pohybu. Preto ani odvolací súd nepristúpil k vykonaniu ďalšieho dokazovania sledujúc zásadu hospodárnosti konania a reflektujúc na to, že skutkový stav zistený súdom prvej inštancie je správny, ktorého pochybnosti boli zo strany jedného z riešiteľov znaleckého úkonu vysvetlené. Vzhľadom na to, že právny predchodca žalobcov vlastnoručne nepodpísal predmetné plnomocenstvo, preto nikdy neprejavil vôľu uzatvoriť ho, možno vyvodiť záver, že právny úkon je neplatný. Majúc na zreteli uvedené, odvolací súd považoval odvolacie námietky žalovaného 3/ za nedôvodné a rozsudok v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako správny potvrdil s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti. Napadnutým rozsudkom v zamietavej časti nebola žalovanému 3/ spôsobená žiadna materiálna ujma na jeho právach. Za tohto stavu odvolací súd odvolanie proti výroku o zamietnutí návrhu v prevyšujúcej časti odmietol (§ 386 písm. b/ CSP) s tým, že o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu (jeho výroku II.) podal dovolanie žalovaný 3/, ktorého prípustnosť a dôvodnosť odôvodňoval ustanoveniami § 420 ods. 1 písm. f/ CSP. Namietal, že odvolací súd nenariadil pojednávanie, aj keď bolo treba vykonať dokazovanie. Poukázal na skutočnosť, že rozhodnutie vychádza zo skutkových okolností, ktoré nie sú podložené vykonaným dokazovaním.

Odvolačný súd nezohľadnil dôležité skutočnosti, ktoré mali byť vykonaným dokazovaním jednoznačne preukázané a hodnotenie dôkazov je nelogické a v rozpore so zásadami podľa § 191 CSP. Namietal správnosť záverov znaleckého posudku č. 16/2007 znalca O. D. z 24. septembra 2007, ako aj kontrolného znaleckého posudku č. 97/2008 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline z 31. marca 2008. Prvoinštančný súd zamietol nový návrh na vykonanie znaleckého dokazovania z dôvodov, ktoré nekorešpondujú s dôvodmi, pre ktoré bolo pôvodne nariadené (uznesenia na č. I. 243 a zápisnica z pojednávania 18.2.2010 na č. I. 300). Dôvodil, že mu nebolo umožnené položiť otázky znalcom, ani sa vyjadriť k otázkam formulovaným súdom. Poukázal na nedostatky znaleckých posudkov. Týmto postupom došlo k odňatiu možnosti účinne a efektívne uplatňovať procesné práva v konaní, pretože odpoveďami na dané otázky bolo možné získať významné zistenie pre konečné rozhodnutie. Dovolateľ ďalej namietal zamietnutie jeho návrhu na doplnenie dokazovania ďalším kontrolným znaleckým posudkom súdom prvej inštancie. Rozhodnutia považoval za arbitrárne, pretože sa okresný aj krajský súd nevyporiadali so všetkými pre rozhodnutie dôležitými okolnosťami. Na základe uvedeného dovolateľ navrhol, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvej inštancie.

4. Žalobcovia vo vyjadrení k dovolaniu navrhli, aby dovolací súd dovolanie odmietol a priznal im náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

7. Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Podľa § 440 CSP dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní.

9. V danom prípade dovolateľ uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, ktorý vymedzil tým, že odvolací súd aj prvoinštančný súd svoje rozhodnutia založili na nesprávnych a nedostatočných skutkových záveroch, a pochybili, resp. odvolací súd neodstránil pochybenia pri vykonávaní a hodnotení dokazovania. Doplnil, že odvolací súd mal na prejednanie odvolania nariadiť pojednávanie a jeho rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a tým pádom arbitrárne.

10. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú

stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. K namietanému pochybeniu v procese obstarávania dôkazov najvyšší súd konštatuje, že pokiaľ súd nevykonal v priebehu civilného konania všetky navrhované dôkazy alebo nevykonal iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nedostatočne zistil skutkový stav alebo nesprávne vyhodnotil niektorý dôkaz, nemožno to v zásade považovať za procesnú vadu konania znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení strany, čo v súlade s ustálenou judikatúrou najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP. Predmetná judikatúra najvyššieho súdu bola a je akceptovaná aj ústavným súdom (I. ÚS 65/2020, III. ÚS 171/2018, II. ÚS 202/2020, II. ÚS 108/2020, II. ÚS 153/2019, II. ÚS 465/2017, IV. ÚS 511/2020). Na druhej strane Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach tiež vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (III. ÚS 332/09). Zásadám spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd totiž zodpovedá požiadavka, aby súdmi urobené skutkové zistenia a prijaté právne závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. V práve na spravodlivý proces je obsiahnutá aj ďalšia ústavná zásada (čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 C. s. p.), a to „rovnosť zbraní“ v civilnom konaní, ktorá všeobecne zahŕňa tiež rovnosť bremien, ktoré sú na strany sporu kladené a ktoré nesmie byť neprímerané (IV. ÚS 468/2018). Z práva na spravodlivý súdny proces vyplýva aj podľa Európskeho súdu pre ľudské práva povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29.4.1993, II. ÚS 410/06). K takejto interpretácii dospel už aj najvyšší súd v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 alebo 5Cdo/202/2018. V prejednávanej veci, ale o takýto prípad nejde.

12. Ako už vyslovil Najvyšší súd SR v rozhodnutiach sp. zn. 4Cdo/100/2018 a 5Cdo/202/2018 procesnému právu účastníka navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) tiež, pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak rozhodnúť, ale neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz bez relevantnej súvislosti s predmetom konania; ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím je nadbytočnosť dôkazu, t. j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už doterajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

13. V súdnej veci sa počas konania aj vo svojich opravných prostriedkoch, dovolateľ domáhal vyhotovenia nového (kontrolného) znaleckého posudku. Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu za účelom zistenia skutkového stavu nariadil znalecké dokazovanie, ktoré bolo následne podrobené kontrolnému znaleckému dokazovaniu. Súdny znalec O. D. vyjadril záver, že pisateľom podpisu S jednoznačne nie je M. G., sporný podpis je falzifikát kreovaný neznámou osobou. Ústav súdneho inžinierstva v kontrolnom posudku uzavrel, že sporný podpis vyhotovený k priezvisku G. nie je pravým podpisom M. G. a vyhotovil ho U. G.. Z obsahu spisu vyplýva, že ďalšie písomnosti s porovnávacím materiálom boli zaslané až po vypracovaní znaleckého posudku, pričom podľa Ústavu súdneho inžinierstva jednotlivé dodatočné podpisy M. G. boli podrobne analyzované a vzájomne porovnané s porovnávacími predpismi, pričom Ústav dospel k rovnakému záveru ako vo svojom

znaleckom posudku. Vyjadril sa aj k námietkam žalovaného 3/, že mohlo dôjsť k zmene podpisu M. G. v dôsledku jeho závislosti na alkohole, pričom okresný súd na tento účel vypočul znalca S. F., ktorý sa podieľal na vypracovaní znaleckého posudku, a tento intoxikáciu odmietol. Odvolací súd sa stotožnil so zamietnutím ďalšieho už v poradí tretieho znaleckého posudku. Na odôvodnenie uviedol, že je na úvahe súdu, kedy k nemu pristúpi. Jeho vypracovanie prichádza do úvahy, ak sú pochybnosti o správnosti vypracovaného znaleckého posudku a či ich ďalším dokazovaním možno odstrániť. Súd prvej inštancie uvedený záver hodnotil v kontexte všetkých okolností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z týchto dôvodov ani odvolací súd nepovažoval za dôvod spochybnenia znaleckého posudku za dostatočný, resp. pochybnosti boli vysvetlené. Preto nepovažoval za dôležité ani predvolávať druhú spoluriešiteľku kontrolného znaleckého posudku. Súd prvej inštancie vo svojom rozsudku uviedol, že zamietol návrh žalovaného 3/ na vypracovanie znaleckého posudku Kriminálnym a expertíznym ústavom Bratislava, pretože ide o obštrukcie a predlžovanie súdneho sporu. V uvedenej právnej veci boli vypracované dva znalecké posudky, z ktorých vyplýva, že pisateľom sporného podpisu nie je M. G. a nie je možné potvrdiť ani vylúčiť z identifikácie U. G.. Dva znalecké posudky teda podľa okresného súdu jednoznačne potvrdili, že podpis na plnomocenstve nie je podpisom M.Á. G..

14. Ako je uvedené v predchádzajúcich bodoch, v prejednávanej veci bolo predmetom konania určenie neplatnosti dohody žalovaných, ktorá je súčasťou osvedčenia o dedičstve v časti, kde podiel pripadajúci právnomu predchodcovi žalobcov M. G. nadobudol žalovaný 3/ bez povinnosti ho vyplatiť. Kľúčovým bolo ustálenie neplatnosti plnomocenstva, ktorým údajne právny predchodca žalobcov splnomocnil žalovaného 3/, aby ho v danom dedičskom konaní zastupoval. Žalobcovia a predtým ich právny predchodca namietali, že takéto plnomocenstvo nikdy nepodpísal a jeho podpis je sfalšovaný. Súd prvej inštancie pre potreby ustálenia odpovede na túto otázku nariadil znalecké dokazovanie, ku ktorému neskôr pribudol aj kontrolný znalecký posudok zo strany Ústavu súdneho inžinierstva. Oba znalecké posudky zhodne posúdili otázku pravosti podpisu M. G., pričom dospeli k jednoznačnému záveru, že predmetné plnomocenstvo nepodpísal. Keďže došlo k zhode v najdôležitejšej otázke, ktorú malo znalecké dokazovanie aj súdne konanie samotné vyriešiť, táto skutočnosť sama osebe na vyhovie žalobe v danej časti tak, ako rozhodli sudy nižších inštancií, postačuje. Ako správne uvádza odvolací súd zákon podrobnejšie podmienky na nariadenie kontrolného znaleckého posudku neupravuje, necháva to na úvahe súdu. Aj s ohľadom na rozumné usporiadanie vecí a súdnu prax (pozri 4Cdo/100/2018) sa potreba nariadenia kontrolného znaleckého posudku objaví najmä v situácií, ak závery doteraz vykonaného znaleckého dokazovania sú neurčité, vnútorne rozporné, pripúšťajú nejednoznačný výklad, prípadne sa odpovedi na niektoré otázky, potrebné pre vydanie rozhodnutia, bezdôvodne vyhli. V konaní, kde už boli vydané dva znalecké posudky, by sa ešte dalo hovoriť o potrebe ďalšieho, ak by si navzájom odporovali. Ako je uvedené vyššie, o takýto prípad ale v súdnej veci nejde, keďže sa oba znalecké posudky v odpovedi na najzásadnejšiu otázku konania zhodli. Záver Ústavu súdneho inžinierstva, že predmetný podpis patrí žalovanému 3/ je s ohľadom na celkové okolnosti zaujímavým, ale nie rozhodujúcim poznatkom pri ustálení skutkového stavu. Pre rozhodnutie vo veci postačuje záver, na ktorom sa oba vykonané znalecké posudky jednoznačne zhodli. Dovolací súd podotýka, že v predmetnej právnej veci už jedno kontrolné znalecké dokazovanie vykonané bolo, jeho závery rovnako presvedčivo odôvodňujú záver, ktorý si osvojili konajúce sudy nižších inštancií. Ďalšie znalecké posudzovanie predmetného podpisu by už teraz dlhoročné konanie, ďalej predlžovalo a definitívne rozhodnutie odsúvalo. Nie je cieľom súdneho konania a samotného inštitútu kontrolného znaleckého posudku dookola zadávať nový kontrolný posudok, kým jedna zo strán nebude so závermi znalca spokojná. Ten istý záver platí aj pre snahu predvolať na výsluch druhú riešiteľku kontrolného znaleckého posudku, i keď pochybnosti sa podarilo vyjasniť už výsluchom S. F..

15. Doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje prijaté závery súdu prvej inštancie i súdu odvolacieho. S poukazom na oba vykonané znalecké posudky možno považovať ich skutkové závery i hodnotenie dôkazov za dostatočné. Pokiaľ nepovažovali za potrebné nariadiť ďalšie znalecké dokazovanie, nezasiahli tým do práva žalovaného 3/ na spravodlivý proces, pretože jednak na zistenie skutkového stavu zabezpečili dostatočné množstvo dôkazných prostriedkov, z ktorých vyvodili na rozhodnutie veci dostatočné a jednoznačné skutkové závery, návrhy na vykonanie dokazovania

znaleckým posudkom a ďalšími výsluchmi považovali za nadbytočný, túto nadbytočnosť dostatočne odôvodnili, čím vyhovelí kritériám v zmysle vyššie citovanej judikatúry ústavného i najvyššieho súdu.

16. Pokiaľ dovolateľ namieta, že nemohol znalcom klásť otázky, jednak pri zadávaní znaleckého posudku, prípadne pri výsluchu S. F., uvádza dovolací súd, že je plne v súlade s úlohou súdu pri dokazovaní v súdnom procese, aby sám, bez zásahu strán sporu ustálil, v akom rozsahu a na aké konkrétosti zamerať otázky určené znalcovi tak, aby efektívne došlo k zisteniu skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie. „Pánom“ dokazovania je v súdnom konaní súd, on rozhoduje, ktoré dôkazy a v akom rozsahu vykonané budú. Pokiaľ mal súd za to, že niektorá otázka nebola predmetom znaleckého dokazovania, mal právo ju na pojednávaní, kde mal znalec posudok vysvetliť, nepovoliť.

17. V súvislosti s námietkou žalovaného 3/ o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; okrem iného uviedol dôvody, so zreteľom na ktoré dospel k záveru o neplatnosti právneho úkonu, ktorý bol predmetom konania. S ohľadom aj na vyššie uvedené sa dôsledne vyporiadal so skutkovými zisteniami, uviedol aj, prečo ďalšie dôkazy už odmietol vykonať. Rozhodnutie odvolacieho súdu a v tejto súvislosti aj súdu prvej inštancie, nie je arbitrárne ani ústavne neudržateľné, je dostatočne podrobne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené. Samotné rozhodnutie aj jeho odôvodnenie spoľahlivo odpovedajú na všetky podstatné otázky konania. Konajúce súdy sa vyporiadali so všetkými podstatnými dôvodmi namietanými žalovaným 3/ (nielen) v odvolaní a nie je dôvod sa od ich právneho názoru odchyľovať. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

18. Pokiaľ dovolateľ tvrdil, že jeho procesné práva boli porušené aj tým, že na prejednanie odvolania krajský súd nenariadil pojednávanie, dovolací súd poukazuje na to, že podľa § 385 ods. 1 CSP odvolací súd nariadi pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade sa odvolací súd stotožnil so skutkovými závermi súdu prvej inštancie (pozri bod 7. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať (§ 384 ods. 1 CSP). Existenciu podmienok pre doplnenie dokazovania odvolací súd nezistil (§ 384 ods. 2 a 3 CSP). Keďže na nariadenie pojednávania nebol daný ani verejný záujem, rozhodnutie o veci bez nariadenia pojednávania je postupom, ktorý plne zodpovedá zákonu (§ 385 ods. 1 CSP). Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces. Neopodstatnená je preto námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 420 písm. f) CSP.

19. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uvedené nedôvodné, a preto ho dovolací súd ako celok zamietol (§ 448 CSP).

20. Úspešným žalobcom súd priznal náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému 3/ v plnom rozsahu. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov konania žalobcov rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

